

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ЛЬВІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Циклова комісія формування загальних компетентностей

ЗАТВЕРДЖУЮ

заступник директора

з навчальної роботи

Галина КУЧАБСЬКА

2025-2026 н. р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Спеціальність	I5 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр

Львів

**РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ»**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ :

Вітюк Н. Ю. – викладач гуманітарних дисциплін II кваліфікаційної категорії Львівського медичного фахового коледжу післядипломної освіти

Робочу програму схвалено до затвердження на засіданні циклової комісії формування загальних компетентностей

Протокол 1 від 29.08.2025 р.

Голова циклової комісії Марія Стражнікова

Програма навчальної дисципліни «Основи економічної теорії» складена відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (наказ МОН України №1202 від 08.11.2021 року) та освітньо-професійної програми «Сестринська справа», затвердженої на засіданні Педагогічної ради Львівського медичного фахового коледжу післядипломної освіти протокол № 6 від 05.06.2025 року..

Галузь знань
 Спеціальність
 Складено відповідно

I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
I5 Медсестринство
до навчального плану 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення</u> Спеціальність <u>I5 Медсестринство</u> Освітній ступінь <u>Фаховий молодший бакалавр</u>	Вибіркова
		Рік підготовки
		-
		Семестр
		-
		Лекції – 12 год.
		Семінари – 20 год.
Загальна кількість годин – 90		Самостійна робота – 58 год.
Кількість аудиторних годин – 32 год.		Вид контролю
Кількість годин самостійної роботи – 58 год.	Диференційований залік	

Примітка: 1 кредит ЄКТС становить 30 академічних годин

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: вивчення системи економічних відносин, а також актуальних економічних проблем, вирішення яких сприятиме подальшому розвитку суспільства на основі сучасного економічного мислення та оволодіння економічною культурою.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану вивчення навчальної дисципліни “Основи економічної теорії” здійснюється на 1 курсі. Вивчення дисципліни базується на попередньо вивчених студентами в середній загальноосвітній школі таких предметів як “Основи економіки”, “Людина і суспільство”. Засвоєння даної дисципліни пов'язане зі знаннями таких дисциплін 1 курсу як “Основи філософських знань”, “Історія та культура України”, “Соціологія”, “Правознавство”.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: формування у студентської молоді основ наукового економічного світогляду, системи знань про основні поняття економічної теорії, усвідомлення сутності економічних законів і принципів господарювання в умовах ринкової економіки. В сучасних умовах ринкової економіки формування нового типу економічного мислення набуває надзвичайно важливого значення. Випускники повинні застосовувати отримані ними знання з економічної теорії на практиці в повсякденному житті і професійній діяльності, здійснювати вірний вибір рішень, володіти економічною культурою.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: навчити студентів орієнтуватися в різних напрямках, течіях і школах економічної науки, пов'язувати теоретичні ідеї та теорії з практикою економічного життя суспільства, професійною діяльністю, сучасними проблемами суспільства.

Згідно програми студенти повинні

знати:

- основний зміст основних розділів економічної теорії;
- суть основних економічних явищ і процесів;
- особливості розвитку ринкової економіки в Україні; основи організації фінансово-господарської діяльності закладів охорони здоров'я;
- зміст основних категорій законів і процесів ринкової економіки.

вміти:

- самостійно аналізувати, розуміти і знаходити напрями вирішення складних економічних проблем в галузі охорони здоров'я;
- оцінювати результати господарської діяльності підприємств медичного комплексу, використовувати методи економічної науки в своїй професійній діяльності.

2.3. Компетентності та очікувані результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна. Згідно освітньо-професійної програми “Сестринська справа” дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

Компетентність	Знання	Уміння / навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
	<p>Зн1. Знання теоретичних понять, положень та концепцій для аналізу та пояснення економічних суспільних процесів.</p>	<p>Ум1. Орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища конкретно в історичних умовах.</p> <p>Ум2. Уміння працювати з джерелами інформації, інтепретувати зміст джерел, визначати їх надійність і критично аналізувати.</p> <p>Ум3. Орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, природного довкілля.</p>	<p>К1. Взаємодія з колегами на основі здорової конкуренції, творчої підприємницької ініціативи, прояву індивідуальних здібностей, поєднання економічних та гуманістичних інтересів.</p> <p>К2. Донесення до широкого кола осіб власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності.</p> <p>К3. Конструктивно взаємодіяти з іншими особами спільно навчального закладу та суспільством, долучатися до розв'язання глобальних проблем.</p>	<p>АВ1. Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін.</p> <p>АВ2. Покращення результатів власної діяльності і роботи інших.</p> <p>АВ3. Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії.</p>

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов, відповідальність за результати своєї діяльності, здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1	Ум1, Ум2	К1	АВ2
ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2
ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1		К2	АВ

Спеціальні компетентності

СК 1. Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.

Зн1

Ум1, Ум2, Ум3

К1

АВ2

2.4. Програмні результати навчання. Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна “Основи економічної теорії”, які визначені освітньо-професійною програмою “Сестринська справа” підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності 223 Медсестринство є:

ПРН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров’я.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ пп	Тема	Кількість годин вечірня форма			
		Загальний обсяг	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1.	Економічна теорія: предмет, значення, функції, методи пізнання	12	2	2	8
2.	Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства. Економічна система та її зміст. Сутність відносин власності	16	2	4	10
3.	Товарне виробництво. Товар. Сутність і функції грошей. Історія розвитку грошей. Ринок в економічній системі суспільства. Інфраструктура ринку.	16	2	4	10
4.	Підприємництво і підприємство	16	2	4	10
5.	Виробництво, розподіл і використання національного доходу. Фінансова система. Державний бюджет. Держава у ринковій економіці	16	2	4	10
6.	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин	14	2	2	10
	Усього годин	90	12	20	58

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБ'ЄМ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
на вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин
3 кредити ЄКТС**

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Економічна теорія: предмет, значення, функції і методи пізнання.

Походження та еволюція економічної думки. Економіка та економічна теорія. Місце економічної теорії в системі медичних наук. Економічна теорія як наука. Об'єкт і предмет економічної теорії. Структура економічної теорії. Методи дослідження економічних процесів. Функції економічної теорії: пізнавальна, практична, виховна, методологічна, прогностична. Позитивний і негативний аспекти економічної теорії. Економічні закони та економічні категорії. Розвиток економічної думки у світі та в Україні.

Тема 2. Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства. Економічна система та її зміст. Сутність відносин власності.

Економічні потреби та економічні інтереси. Різні підходи до класифікації потреб. Закон зростання потреб. Мета і результати суспільного виробництва. Фактор виробництва. Економічні ресурси. Взаємодія і розвиток факторів виробництва. Проблема економічного вибору. Виробничі можливості.

Сутність та складові суспільного виробництва. Виробництво як головний елемент відтворювального процесу. Відмінність між працею та виробництвом. Ефективність виробництва. Соціальна та економічна ефективність суспільного виробництва.

Структура і зміст економічної системи. Продуктивні сили, виробничі відносини, господарський механізм як елементи та ознаки економічної системи. Типи економічних систем: традиційна (натуральна економіка), чисто ринкова, командно-адміністративна, змішана, економіка перехідного періоду. Характеристика кожної з них.

Власність як економічна категорія. Принципи формування власності. Об'єкти і суб'єкти власності. Правовий аспект власності. Основні форми власності, їх еволюція та роль на сучасному етапі.

Приватна власність як основа ринкової системи. Державна власність. Колективна власність. Акціонерна власність. Власність на землю. Становлення і розвиток нових форм господарювання на землі. Роздержавлення і приватизація власності в Україні.

Тема 3. Товарне виробництво. Товар.

Сутність і функції грошей. Історія розвитку грошей.

Ринок в економічній системі суспільства. Інфраструктура ринку.

Товарне виробництво. Причини його виникнення. Форми товарного виробництва. Проста і розвинена форми товарного виробництва, їх спільні риси та відмінності. Товарне виробництво як основа ринкової економіки та його роль в економічному розвитку суспільства.

Товар і його властивості. Двоїстий характер праці, втіленої у товарі. Вартість. Мінова вартість. Споживча вартість та її показники. Теорія попиту і пропозиції. Ціна в ринковій економіці. Сутність ціни. Методи ціноутворення. Регулювання цін державою.

Місце грошей в ринковій економіці. Становлення грошових відносин, основні етапи їх розвитку. Коротка історія розвитку грошей. Сутність грошей. Гроші як загальний вартісний еквівалент. Функції грошей. Класифікація грошей. Сутність інфляції. Форми інфляції. Чинники інфляції. Інфляція попиту. Інфляція витрат. Інфляція безробіття. Антиінфляційна політика в Україні.

Ринок як економічна категорія. Історія ринкових відносин. Функції ринку. Умови формування ринку. Структура сучасного ринку. Види ринків: предметів споживання, засобів

виробництва, науково-технічних розробок та інформації, фінансів, нерухомості, праці, природних ресурсів, тіньовий ринок. Особливості становлення ринкових відносин у галузі охорони здоров'я України. Моделі ринкової економіки. Конкуренція як рушійна сила ринкової економіки. Сутність конкуренції. Види конкуренції. Поняття монополії та конкуренції на медичному ринку в Україні. Класифікація монополій. Конкуренція в охороні здоров'я. Функції конкурентоспроможності медичних організацій. Умови формування конкурентного середовища на ринках медичних послуг. Конкурентне середовище виробників медичних послуг.

Поняття про інфраструктуру ринку. Біржі, типи та види біржі. Біржові угоди. Мета і функції товарної біржі. Типи товарних бірж, їхні суб'єкти. Фондова біржа: поняття, суб'єкти і класифікація. Основні види біржових операцій. Ринок товарних бірж в Україні. Ринок цінних паперів. Банки.

Тема 4. Підприємництво і підприємство

Сутність підприємництва. Поняття "Підприємець" і "підприємництво". Функції та умови існування підприємництва. Суб'єкти, об'єкти і види підприємництва. Права, обов'язки та відповідальність підприємця.

Поняття підприємства (фірми). Умови функціонування підприємства. Види підприємства за формою, розміром, за сферою і видом господарської діяльності.

Підприємництво в медицині. Особливості підприємництва в Україні.

Тема 5. Виробництво, розподіл і використання національного доходу. Фінансова система. Державний бюджет. Держава у ринковій економіці.

Макроекономіка і національний продукт.

Внутрішній валовий продукт, методи його обчислення за доходами та витратами.

Національний дохід: його структура, форми та значення в економіці. Особистий дохід.

Національне багатство України та перспективи його нарощування.

Фінанси. Структура і функції в ринковій економіці. Фінансові ресурси. Фінансові відносини. Фінансова система та її структура.

Бюджетна система. Державний бюджет. Доходи й видатки державного бюджету. Бюджетний дефіцит, його види та способи покриття. Поняття фіскальної політики держави.

Податкова система. Податки та їх види. Принципи оподаткування. Форми та види податків і порядок їх стягнення.

Державний борг: причини виникнення та види. Управління державним боргом. Боргова безпека держави.

Роль держави у ринковій економіці. Причини втручання держави у ринковий механізм. Функції держави у ринковій економіці. Методи державного впливу на ринкову економіку: адміністративні (прямі) методи регулювання, економічні (непрямі) методи регулювання.

Організаційна структура та методи управління виробництвом. Суть, визначення та види маркетингу. Маркетинг в галузі охорони здоров'я. маркетингове дослідження ринку платних медичних послуг в Україні.

Вплив держави на ціноутворення в умовах ринкових відносин. Соціальна політика держави. Соціальна політика щодо медичних працівників в галузі охорони здоров'я. Державне управління в галузі охорони здоров'я.

Тема 6. Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.

Світове господарство: його структура та етапи розвитку. Міжнародний поділ праці. Форми економічних відносин. Зовнішньоекономічна політика. Структура та суб'єкти світового ринку.

Міжнародні економічні організації. Економічні організації ООН. Міжнародний валютний фонд. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Інші міжнародні економічні організації.

Місце України у світовій економіці. Роль міжнародних економічних організацій у трансформаційному процесі України. Геополітичні інтереси. Експортно-імпортний потенціал України. Відносини з ЄС. Міжнародні валютно-фінансові відносини України. Проблема зовнішньої заборгованості. Залучення іноземного капіталу в економіку України. Відносини з міжнародними економічними і фінансовими організаціями. Відносини з Європейським регіональним бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Економічна теорія: предмет, значення, функції і методи пізнання.

Зародження економічних знань. Основні етапи розвитку економічної теорії. Сучасні економічні телії. Розвиток економічної думки в Україні.

Об'єкт і предмет економічної теорії. Методи дослідження економічних процесів. Метод наукової абстракції. Метод аналізу і синтезу. Функції економічної теорії: пізнавальна, практична, виховна, методологічна, прогностична. Місце економічної теорії в системі економічних знань. Розвиток економічної думки у світі та Україні.

Тема 2. Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства.

Економічні потреби суспільства та їх структура. Закон зростання потреб. Економічні інтереси: поняття, види та їх взаємодія.

Сутність суспільного виробництва. Чинники виробництва та їх взаємодія. Класифікація чинників виробництва: робоча сила, предмети праці і засоби праці, земля, капітал, праця, підприємницька здібність. Економічна ефективність використання ресурсів та її показники.

Тема 3. Економічна система та її зміст.

Основні структурні елементи економічної системи. Класифікація типів економічних систем: традиційна економіка, командно-адміністративна, змішана, економіка перехідного періоду. Характеристика економічних систем. Цивілізаційний підхід до класифікації економічних систем: доіндустріальна (аграрна), індустріальна, постіндустріальна.

Тема 4. Сутність відносин власності.

Економічний зміст і право власності. Об'єкти і суб'єкти власності.

Багатоманітність форм власності в змішаній економіці.

Новітні тенденції в розвитку власності в постіндустріальному суспільстві.

Основні форми власності: приватна, державна, колективна, акціонерна.

Роздержавлення власності як загальноекономічний процес та його особливості. Механізм роздержавлення. Приватизація об'єктів власності: поняття, принципи, методи.

Тема 5. Товарне виробництво. Товар.

Товарне виробництво. Причини його виникнення. Форми товарного виробництва. Проста і розвинена форми товарного виробництва, їх спільні риси та відмінності. Товарне виробництво як основа ринкової економіки та його роль в економічному розвитку суспільства.

Товар і його властивості. Двоїстий характер праці, втіленої у товарі. Вартість. Мінова вартість. Споживча вартість та її показники. Теорія попиту і пропозиції. Ціна в ринковій економіці. Сутність ціни. Методи ціноутворення. Регулювання цін державою.

Тема 6. Сутність і функції грошей. Історія розвитку грошей.

Становлення та еволюція грошових відносин. Історія розвитку грошей. Сутність грошей. Функції грошей. Грошовий обіг і його закони. Концепції походження грошей: раціоналістична, еволюційна, функціональна.

Сутність інфляції. Форми інфляції. Інфляція попиту, інфляція витрат. Антиінфляційна політика в Україні.

Тема 7. Ринок в економічній системі суспільства. Інфраструктура ринку.

Ринок як економічна категорія. Історія ринкових відносин. Функції ринку. Умови формування ринку. Структура сучасного ринку. Види ринків: предметів споживання, засобів виробництва, науково-технічних розробок та інформації, фінансів, нерухомості, праці, природних ресурсів, тіньовий ринок. Особливості становлення ринкових відносин у галузі охорони здоров'я України. Моделі ринкової економіки. Конкуренція як рушійна сила ринкової економіки. Сутність конкуренції. Види конкуренції. Поняття монополії та конкуренції на медичному ринку в Україні. Класифікація монополій. Конкуренція в охороні здоров'я. Функції конкурентоспроможності медичних організацій. Умови формування конкурентного середовища на ринках медичних послуг. Конкурентне середовище виробників медичних послуг.

Поняття про інфраструктуру ринку. Біржі, типи та види біржі. Біржові угоди. Мета і функції товарної біржі. Типи товарних бірж, їхні суб'єкти. Фондова біржа: поняття, суб'єкти і класифікація. Основні види біржових операцій. Ринок товарних бірж в Україні. Ринок цінних паперів. Банки.

Тема 8. Підприємництво і підприємство

Сутність поняття «Підприємець» і «Підприємництво». Умови розвитку підприємницької діяльності. Суб'єкти, об'єкти і види підприємництва. Права, обов'язки та відповідальність підприємця.

Поняття «Підприємство» (фірма). Види підприємств за формою, розміром, за сферою і видом господарської діяльності.

Підприємництво в медицині.

Особливості підприємництва в Україні.

Тема 9. Виробництво, розподіл і використання національного доходу. Фінансова система. Державний бюджет. Держава у ринковій економіці.

Макроекономіка і національний продукт.

Внутрішній валовий продукт, методи його обчислення за доходами та витратами.

Національний дохід: його структура, форми та значення в економіці. Особистий дохід.

Національне багатство України та перспективи його нарощування.

Суть і функції фінансів. Принципи урядової економічної політики. Сучасні моделі державного регулювання економіки.

Бюджетна система. Державний бюджет. Доходи й видатки державного бюджету. Бюджетний дефіцит, його види та способи покриття. Поняття фіскальної політики держави.

Податкова система. Податки та їх види. Принципи оподаткування. Форми та види податків і порядок їх стягнення.

Державне регулювання як складова частина господарської системи. економічні функції держави в ринковій економіці. Принципи урядової економічної політики. Сучасні моделі державного регулювання економіки.

Бюджетна, податкова, грошово-кредитна політика держави. Антиінфляційна політика держави.

Державний борг: причини виникнення та види. Управління державним боргом. Боргова безпека держави.

Роль держави у ринковій економіці. Причини втручання держави у ринковий механізм. Функції держави у ринковій економіці. Методи державного впливу на ринкову економіку: адміністративні (прямі) методи регулювання, економічні (непрямі) методи регулювання.

Організаційна структура та методи управління виробництвом. Суть, визначення та види маркетингу. Маркетинг в галузі охорони здоров'я. маркетингове дослідження ринку платних медичних послуг в Україні.

Вплив держави на ціноутворення в умовах ринкових відносин. Соціальна політика держави. Соціальна політика щодо медичних працівників в галузі охорони здоров'я. Державне управління в галузі охорони здоров'я.

Тема 10. Світове господарство.

Форми міжнародних економічних відносин.

Об'єктивні передумови виникнення світового господарства: розвиток світового ринку, міжнародний поділ праці, глобалізація сучасної світової економіки.

Сутність, функції та закономірності розвитку світового господарства. Створення єдиного європейського економічного простору. Система міжнародних економічних відносин. Світова торгівля, її види та структура. Міжнародна валютна система. Валютний курс. Європейська валютна система. Міжнародний валютний фонд.

Міжнародна міграція робочої сили. Причини міжнародної трудової міграції. Основні напрямки трудової міграції. Міжнародні фінансово-економічні організації та їх роль у сучасній економіці.

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ пп	Тема лекції	К-сть годин
1.	Економічна теорія: предмет, значення, функції, методи пізнання.	2
2.	Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства. Економічна система та її зміст. Сутність відносин власності.	2
3.	Товарне виробництво. Товар. Сутність і функції грошей. Історія розвитку грошей. Ринок в економічній системі суспільства. Інфраструктура ринку.	2
4.	Підприємництво і підприємство.	2
5.	Виробництво, розподіл і використання національного доходу. Фінансова система. Державний бюджет. Держава у ринковій економіці.	2
6.	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.	2
	Усього:	12

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ пп	Теми семінарських занять	К-сть годин
1	Економічна теорія: предмет, значення, функції, методи пізнання.	2
2	Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства.	2
3	Економічна система та її зміст.	2
4	Сутність відносин власності.	2
5	Товарне виробництво. Товар.	2
6	Сутність і функції грошей. Історія розвитку грошей.	2
7	Ринок в економічній системі суспільства. Інфраструктура ринку.	2
8	Підприємництво і підприємство.	2
9	Виробництво, розподіл і використання національного доходу. Фінансова система. Державний бюджет. Держава у ринковій економіці.	2
10	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин.	2
	Усього:	20

7. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1	Історичний процес розвитку економічної науки та її основні школи.	2

2	Економічні потреби суспільства, їх суть і структура.	2
3	Власність. Сутність відносин власності.	2
4	Основні форми власності, їх еволюція та роль на сучасному етапі	2
5	Економічна система та її зміст.	2
6	Функції економічної теорії.	2
7	Історія розвитку грошей.	2
8	Ціна в ринковій економіці. Сутність ціни. Методи ціноутворення	2
9	Сутність, форми і чинники інфляції. Антиінфляційна політика в Україні	2
10	Ринкова інфраструктура в галузі охорони здоров'я. Формування державної та приватної інфраструктури в галузі охорони здоров'я	2
11	Особливості підприємництва в Україні.	2
12	Підприємництво в медицині.	2
13	Державний борг.	2
14	Національне багатство України та перспективи його нарощування	2
15	Державний бюджет: принципи побудови, функції, доходи і витрати. Бюджетний дефіцит, джерела його фінансування. Державний борг і його обслуговування	2
16	Вплив держави на ціноутворення в умовах ринкових відносин	2
17	Місце України у світовій економіці. Роль міжнародних економічних організацій у трансформаційному процесі України	2
18	Форми міжнародних економічних відносин	2
19	Суспільне виробництво та ресурси.	2
20	Основи саморегулювання ринкової економіки.	2
21	Безробіття та його основні види.	2
22	Роздержавлення і приватизація власності: зміст та економічні наслідки.	2
23	Лізинг та його характеристика.	2
24	Сучасний менеджмент: сутність, зміст, моделі.	2
25	Проблеми формування ринкової інфраструктури в Україні.	2
26	Проблеми формування підприємництва в Україні.	2
27	Актуальні проблеми соціального та економічного розвитку України.	2
28	Порівняльна характеристика адміністративно-командної та ринкової системи господарювання.	2
29	Приватизація власності в Україні як умова становлення ринкової економіки.	2
	Усього	58

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота студента, консультації.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

Перевірка знань студентів проводиться за допомогою усного опитування на семінарських заняттях, виконання тестових робіт на заняттях, виступів з темами самостійної роботи.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими.

Проміжний контроль знань студентів проводиться у різних формах після завершення вивчення навчального розділу або його частин з метою виявити рівень засвоєння програмного матеріалу.

Проміжний контроль може проводитися у вигляді написання реферату, створення презентації, участь в конференціях.

10. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ –

диференційований залік

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Оцінка (відмінно) виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, має глибокі знання програмного матеріалу з основ економічної теорії, вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, виявив здібність до самостійної роботи.

Оцінка (добре) виставляється студенту, який виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою завдання, показав знання з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення у ході подальшого навчання.

Оцінка (задовільно) виставляється студенту, який за допомогою викладача дає відповіді на певні запитання, недостатньо осмислює теоретичний матеріал, допускає помилки у відповідях на семінарських заняттях.

Оцінка (незадовільно) виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не володіє навичками самостійної роботи.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Силабус навчальної дисципліни, навчально-методичні посібники, підручники, конспекти лекцій, комп'ютерні презентації, тестові збірки.

13. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Виникнення економічної думки.
2. Предмет економічної теорії.
3. Методи економічних досліджень.
4. Перші наукові школи. Меркантилізм і фізіократи.
5. Функції економічної теорії.
6. Фактори виробництва. Різні трактування ролі факторів виробництва.
7. Теорія продуктивності факторів виробництва. Ефективність виробництва.

8. Порівняльний аналіз традиційної, ринкової та адміністративно-командної господарських систем.
9. Змішана економіка: риси і національні моделі.
10. Власність: теоретичні аспекти.
11. Основні форми власності, їх еволюція та роль на сучасному етапі.
12. Приватна власність і її розвиток в українській економіці.
13. Державна власність: зміст і роль у різних економічних системах.
14. Кооперативна власність: основні риси, історичний досвід і перспективи розвитку.
15. Акціонерна власність і акціонерні підприємства.
16. Приватизація в перехідних економіках: необхідність, цілі, методи, результати.
17. Особливості приватизації в Україні і зарубіжних країнах.
18. Товарне господарство, його відмінності від натурального.
19. Поняття “Товар”
20. Вартість.
21. Споживча вартість.
22. Мінова вартість.
23. Традиційна та ринкова економічні системи. Роль ринку і проблеми його функціонування.
24. Особливості становлення ринкових відносин у галузі охорони здоров'я.
25. Теорія недосконалої конкуренції.
26. Досконала конкуренція як тип ринку.
27. Конкуренція в охороні здоров'я.
28. Функції конкурентоспроможності медичних організацій.
29. Умови формування конкурентного середовища виробників медичних послуг.
30. Конкурентне середовище виробників медичних послуг.
31. Чиста монополія як тип ринку. Антимонопольна політика.
32. Монополістична конкуренція.
33. Поняття монополії та конкуренції на медичному ринку в Україні.
34. Антимонопольна політика держави: світовий досвід та українська практика.
35. Ринок цінних паперів.
36. Фондова біржа.
37. Біржі праці, їх роль в галузі охорони здоров'я.
38. Формування приватної та державної інфраструктури в галузі охорони здоров'я.
39. Гроші: сутність, форми, функції.
40. Інфляція: сутність, форми, причини. Антиінфляційна політика.
41. Інфляція в українській економіці.
42. Підприємництво: сутність, форми та роль в економіці. Організаційно-правові форми підприємств.
43. Підприємництво в медицині.
44. Види підприємства за формою, розміром, за сферою і видом господарської діяльності.
45. Податки: види, функції і роль в економіці.
46. Шляхи реформування податкової системи України. Бюджетно-податкова політика.
47. Тіньова економіка: причини, форми, вплив на суспільне життя.
48. Національна економіка як ціле. Кругообіг ресурсів, доходів, продуктів і грошей.

49. Макроекономічні вимірювачі. ВВП і способи його вимірювання. Чистий національний продукт, національний дохід. Індекси цін. Тіньова економіка.
50. Банки: види і функції.
51. Банківська система та її роль в економіці України.
52. Кредит: його сутність, роль в економіці і види.
53. Фінанси. Державний бюджет: структура і роль в економічному та соціальному розвитку.
54. Дефіцит бюджету. Державний борг.
55. Функції держави в ринковій економіці.
56. Методи державного впливу на ринкову економіку.
57. Суть визначення та види маркетингу.
58. Маркетинг в галузі охорони здоров'я.
59. Світова економіка: структура та тенденції розвитку.
60. Зовнішня торгівля і зовнішня торгова політика.
61. Міжнародні валютно-фінансові відносини в Україні.

14. ЛІТЕРАТУРА:

Навчальна:

1. Базилевич Б. Економічна теорія: підручник / Б. Базилевич. – К.: Знання, 2018.
2. Базилевич В. Основи економічної теорії / В. Базилевич. – К.: Знання, 2020.
3. Балацький Д. Основи міжнародної економіки / Д. Балацький, А. Череп. – Центр навчальної літератури, 2020.
4. Басюк Ю. Економічна теорія: політекономічний аспект / Ю. Басюк. – К., 2018.
5. Гаєць В. Макроекономіка / В. Гаєць, І. Кравчук, В. Юрчишин. – Інститут економіки НАН України, 2019.
6. Гаєць В. Національне багатство України: проблеми формування та використання / В. Гаєць. – К.: НАН України, 2018.
7. Гайдучий П. Економіка підприємства / П. Гайдучий, В. Юрчишин. – Центр навчальної літератури, 2020.
8. Гальчинський А., Єщенко П. Економічна теорія: підручник / А. Гальчинський, П. Єщенко. – К., 2016.
9. Геращенко О. Економіка ХХІ ст. / О. Геращенко – К., 2016.
10. Гринчуцький В. Економічна теорія: макро і мікроекономіка / В. Гринчуцький. – Чернівці: Рута, 2021.
11. Економічна теорія / М. Горлач, М. Соколов, М. Кривов, С. Лисенко та ін. – К., 2017.
12. Економічна теорія. Політекономія: навч. посібник. – К., 2019.
13. Економічна теорія: політекономія / В.Д. Лагутін, Л.В. Лагутіна, Е.В. Прушківська та ін. – КНЕУ, 2021.
14. Камінська Т. Основи економічної теорії: підручник. – 2 вид., – К., 2018.
15. Ковальчук Т. Економічна теорія: навчальний посібник / Ковальчук Т., О. Діба. – Тернопіль, ТНЕУ, 2020.
16. Козак Ю. Міжнародні економічні відносини / Ю. Козак, А. Булатова. – КНЕУ, 2018.
17. Кокарев І. Основи економічної теорії / І. Кокарев. – К., 2017.
18. Крупка М. Політекономія / М. Крупка, Ю. Козак. – Львів: Новий Світ, 2020.
19. Круш П. Основи економічної теорії: підручник / П. Круш. – К., 2023.
20. Лютий І. Економічна теорія: сучасний курс / І. Лютий. – К.: Центр навчальної літератури, 2022.
21. Мочерний С.В. Основи економічної теорії / С.В. Мочерний, П.І. Юхиленко. – Львів: Світ, 2017.

22. Поручник А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини / А. Поручник. – К.: КНЕУ, 2021.
23. Реверчук І. Економічна теорія / І. Реверчук, С. Дорогунцов. – Львів: Новий Світ, 2020.
24. Саблук П. Підприємництво: теорія, практика / П. Саблук, В. Лященко, І. Школьник. – К.: ІЕА, 2018.
25. Савченко А. Основи економічної теорії / А. Савченко. – К.: Знання, 2020.
26. Савченко А.Г. Фінанси: навчальний посібник / А. Г. Савченко. – Центр навчальної літератури, 2020.
27. Сіденко В. Міжнародні економічні відносини / В. Сіденко. – К.: Знання, 2020.
28. Стецюк П. Політекономія (підручник) / П. Стецюк, В. Пилипів. – Львів: Новий Світ, 2020.
29. Чухно А. Основи економічної теорії: політична економія: навчальний посібник / А. Чухно, П. Саблук, О. Білорус. – К.: Центр навчальної літератури, 2019.
30. Юрій С. Основи економічної теорії / С. Юрій, М. Крупка. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018.

Додаткова:

1. Дзюбак С. Основи економічної теорії: навч. посібн. / С. Дзюбак, О. Ревак. – К., 2014.
2. Навчальний економічний словник-довідник (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємництва, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, біржова діяльність, планування). Терміни. Поняття, Персоналії. – Львів: Магнолія, 2007.
3. Камінська Т. Основи економічної теорії для студентів –медиків. – К., 2010.
4. Корнілова І. Світовий досвід фінансової підтримки інвестиційного розвитку // Вісник Київського Національного університету імені Т. Шевченка. – Київ: Київський університет, 2014.

15. ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Навчальні посібники:

- 1) Основи економічної теорії: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2008. – 448 с.

https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KOMPLEKS/ET/KURS/OSNOVA_ET/EkonomTeoria.pdf

- 2) В. Г. Федоренко, Ю. В. Ніколенко, О. М. Діденко, М. П. Денисенко, М. М. Руженський 074 Основи економічної теорії: Підручник / За науковою ред. проф. Федоренка В. Г. -2 -ге вид. перероблене і доповнене. - К.: Алерта, 2007. -5 1 9 с .

https://shron1.chtyvo.org.ua/Fedorenko_Valentyn/Osnovy_ekonomichnoi_teorii.pdf?PHPSESSID=27a00i3m2rj16t7300fpbmc701

- 3) Ахламов А.Г., Кусик Н.Л. Економіка та фінансування охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. / Укладачі: А. Г. Ахламов, Н. Л. Кусик. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 134 с

<https://resource.odmu.edu.ua/chair/download/64715/ovhykbREVyeHGxOKPK5RbA/%D0%95%D0>

2. Курс лекцій з економічної теорії для неекономічних спеціальностей

<https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u74/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D>